

Zakres pomocy skierowany do przedsiębiorców obecnych i przyszłych

I. Podejmowanie działalności gospodarczej w formie mikro lub małego przedsiębiorstwa

(§2 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia):

- Beneficjent: osoby fizyczne, w tym również osoby fizyczne ubezpieczone na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w niepełnym zakresie, którzy obok rolniczej prowadzą działalność pozarolniczą, osoby nieubezpieczone na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie (chyba że podejmuje działalność gospodarczą sklasyfikowaną jako produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów), posiadające miejsce zamieszkania na obszarze realizacji LSR (meldunek stały/czasowy przynajmniej na dzień przed złożeniem WOPP), jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, mające siedzibę na obszarze objętym LSR, które w okresie 2 lat poprzedzających dzień złożenia WOPP nie prowadziły działalności gospodarczej podlegającej przepisom ustawy o swobodzie działalności gospodarczej;
- Kwota wsparcia: zgodnie z LSR - 100 tys. zł;
- Forma wsparcia – płatność ryczałtowa (premia finansowa) – 2 transze: 80% / 20%; okres pomiędzy wypłatą pierwszej i drugiej transzy to okres, za który należy udokumentować rozdysponowanie premii finansowej zgodnie z biznesplanem w kwocie, o której mowa w rozporządzeniu: *suma kosztów planowanych do poniesienia w ramach operacji, ustalona z uwzględnieniem wartości rynkowej tych kosztów, jest nie niższa niż 70% kwoty, jaką można przyznać na tę operację*; rekomendujemy rozpisywanie biznesplanu na min. 100% kwoty premii finansowej, pomimo powyższego brzmienia rozporządzenia;
- Wymagane jest przedłożenie biznesplanu;
- Zgodnie z rozporządzeniem „*Pomoc jest przyznawana podmiotowi (...), któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności*”; numer identyfikacyjny uzyskuje się z właściwej miejscowo ARiMR;
- Wymagane *osiągnięcie co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, o którym mowa w §4, ust. 1, pkt. 5 [operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem], ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej*;
- Obowiązek utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy (samozatrudnienie spełnia ten warunek) i utrzymanie go do dnia, w którym upłyną 2 lata od dnia wypłaty 2 transzy płatności.
- Dopuszcza się do przystąpienia do konkursu osób, będących zatrudnionymi na etat lub emerytów, lub rencistów, lub studentów, o ile właściwy miejscowo ZUS wyrazi zgodę na ich dobrowolne ponoszenie składek ZUS w pełnej wysokości: składki emerytalnej, rentowej i ubezpieczenia wypadkowego.

II. Rozwijanie działalności gospodarczej (§ 2 ust. 1 pkt 2 lit. c rozporządzenia):

- Beneficjent: mikro lub mały przedsiębiorca z obszaru objętego LSR, który wykonuje działalność gospodarczą podlegająca przepisom ustawy SDG; osoby fizyczne ubezpieczone na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników w niepełnym zakresie, którzy obok rolniczej prowadzą działalność pozarolniczą; osoby prowadzące działalność gospodarczą, wpisaną do CEIDG pod adresem znajdującym się na obszarze realizacji LSR; spółki cywilne, których wszyscy wspólnicy spełniają warunki określone dla osoby fizycznej; jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, mające siedzibę na obszarze LSR; *podmiot ubiegający się o dofinansowanie w okresie 3 lat poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy wykonywał łącznie przez co najmniej 365 dni działalność gospodarczą, do której stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej oraz nadal wykonuje tę działalność;*
- Kwota wsparcia: do 300 tys. zł;
- Forma wsparcia – refundacja części kosztów kwalifikowanych – nie więcej niż 70%;
- W przypadku wsparcia w zakresie rozwijania działalności gospodarczej, uzyskanie pomocy powyżej 25 000,00 zł wymaga utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy;
- Obowiązek utworzenia co najmniej jednego miejsca pracy i utrzymanie go do dnia, w którym upłyną 3 lata od dnia wypłaty płatności ostatecznej. Jeśli w cel operacji beneficjent wpisze tworzenie/utrzymanie miejsc pracy, wtedy utrzymanie miejsca pracy należy zapewnić do dnia, w którym upłynie 5 lat od wypłaty płatności końcowej (czyli na okres zapewnienia trwałości operacji);
- Wymagany okres zapewnienia trwałości operacji do dnia, w którym upłynie 5 lat od wypłaty płatności końcowej;
- Wymagane jest przedłożenie biznesplanu;
- Zgodnie z rozporządzeniem „Pomoc jest przyznawana podmiotowi (...), któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności”;
- Jako rozwinięcie działalności gospodarczej rozumie się rozszerzenie zapisu PKD lub rozwijanie działalności w ramach dotychczasowego PKD;
- Wymagane osiągnięcie co najmniej 30% zakładanego w biznesplanie, o którym mowa w §4, ust. 1, pkt. 5 [operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem], ilościowego lub wartościowego poziomu sprzedaży produktów lub usług do dnia, w którym upłynie rok od dnia wypłaty płatności końcowej;
- Zgodnie z rozporządzeniem §27, ust. 2, pkt. 3 wymagane jest prowadzenie oddzielnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 66 ust. 1 lit. c ppkt i rozporządzeniu nr 1305/2013. Odbywa się ono w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo przez prowadzenie zestawienia faktur albo równoważnych dokumentów księgowych na formularzu udostępnionym przez samorząd województwa, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;

- Możliwe skorzystanie z wyprzedzającego finansowania, którego wysokość może stanowić maksymalnie 36,37% kwoty pomocy, o jaką beneficjent wnioskuje;
- Pomoc może być przeznaczona w tym zakresie tylko raz w okresie realizacji Programu;
- Pomoc może być przyznana beneficjentowi premii po upływie 2 lat od uzyskania premii finansowej na podjęcie działalności gospodarczej;
- Zgodnie z rozporządzeniem podmiot chcący rozwijać działalność gospodarczą musi wykazać, że:
 - a) posiada doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować, lub
 - b) posiada zasoby odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, lub
 - c) posiada kwalifikacje odpowiednie do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować, jeżeli jest osobą fizyczną, lub
 - d) wykonuje działalność odpowiednią do przedmiotu operacji, którą zamierza realizować (warunek ten nie dotyczy podmiotów podejmujących działalność gospodarczą).

III. Warunki przyznania pomocy (podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej):

- Koszty kwalifikowalne operacji nie są współfinansowane z innych środków publicznych;
- Możliwe jest odliczenie VAT-u i zaliczenie odprowadzonej kwoty na poczet kosztów kwalifikowalnych tylko w przypadku działalności nie będących VAT-owcami;
- Operacja będzie realizowana nie więcej niż w 2 etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji, w tym poniesienie przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową wypłacaną po realizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie 2 lat od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.;
- Inwestycje w ramach operacji będą realizowane na nieruchomości będącej własnością lub współwłasnością podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy lub podmiot ten posiada prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone we wniosku o przyznanie pomocy co najmniej przez okres realizacji operacji oraz okres podlegania zobowiązaniu do zapewnienia trwałości operacji; ponadto jeśli beneficjent nie jest jedynym właścicielem nieruchomości, na etapie składania WOPP trzeba załączyć oświadczenie właściciela, zgodnie z którym umożliwi on realizowanie operacji w tej nieruchomości zgodnie z WOPP i z zakresem operacji (nie musi być potwierdzone notarialnie);
- Operacja jest uzasadniona ekonomicznie i będzie realizowana zgodnie z biznesplanem;
- Minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. złotych;
- **Wkład własny (za który można uzyskać dodatkowe punkty na podstawie kryteriów wyboru operacji) jest rozpatrywany tylko w sytuacji, gdy wniesiony jest w realizowaną operację w postaci kosztów kwalifikowalnych związanych z planowaną operacją. W wartość wkładu własnego nie można zatem wliczyć np. kosztów wynagrodzeń pracowników, składek ZUS-owskich;**
- W przypadku tworzenia miejsc pracy należy spełnić warunek, zgodnie z którym w ramach realizacji operacji liczba zatrudnionych osób liczona na podstawie pełnych etatów średniorocznych będzie zgodna

z zadeklarowaną we WOPP, biznesplanie i umowie liczbą utworzonych/utrzymywanych miejsc pracy. Dopuszcza się sezonowe zatrudnianie pracowników, np. 3 pracowników na 4 miesiące, jeśli jest to uzasadnione zakresem operacji i wypełni zadeklarowaną do utworzenia/utrzymania ilość miejsc pracy;

- **Uwaga! Kwota dofinansowania zostanie umniejszona o kwotę, jaką będą stanowiły ewentualne zyski uzyskane podczas realizacji operacji przed rokiem n – przed datą uzyskania płatności ostatecznej od Agencji! Przed dniem uzyskania płatności końcowej beneficjent nie osiąga zysków (wzrost zysków jest zabroniony), dozwolone jest wykazywanie wzrostu przychodów;**
- Realizacja operacji nie jest możliwa bez udziału środków publicznych;
- **Premiowane będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z poniższych kryteriów:**
 - a) Innowacyjne,
 - b) Przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu,
 - c) Generujące nowe miejsca pracy,
 - d) Realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty,
 - e) Ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy – osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 lat oraz powyżej 50 lat;
- Wsparcie w ramach tego poddziałania jest pomocą *de minimis*.

IV. Koszty kwalifikowalne (nie dotyczy premii):

Pomoc na rozwinięcie działalności gospodarczej jest przyznawana w formie refundacji kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- 1) ogólne o których mowa w art. 45 ust. 2 lit. c Rozporządzenia nr 1305/2013, zwane dalej „kosztami ogólnymi”,
 - 2) zakupu robót lub usług,
 - 3) zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego oraz zakupu patentów, licencji lub wynagrodzeń za przeniesienie autorskich praw majątkowych lub znaków towarowych,
 - 4) najmu lub dzierżawy maszyn, wyposażenia lub nieruchomości,
 - 5) zakupu nowych maszyn, lub wyposażenia; **nie ma możliwości wsparcia zakupu używanych maszyn, urządzeń, sprzętu lub innego wyposażenia objętego operacją, za wyjątkiem eksponatów w ramach operacji dotyczących zachowania dziedzictwa lokalnego,**
 - 6) zakup środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą; przy czym koszty zakupu środków transportu w wysokości nieprzekraczającej 30% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji, pomniejszonych o koszty ogólne,
 - 7) zakupu rzeczy innych niż określone w pkt 5 i 6, w tym materiałów,
 - 8) podatku od towarów i usług (VAT), zgodnie z art. 69 ust. 3 lit. c Rozporządzenia nr 1303/2013 - które są uzasadnione zakresem operacji, niezbędne do osiągnięcia jej celu oraz racjonalne.
- Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także wartość wkładu rzeczowego, o którym mowa w art. 69 ust. 1 Rozporządzenia nr 1303/2013, przy czym wartość wkładu rzeczowego w formie nieodpłatnej pracy ustala się

jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie pomocy i liczby 168

- Do kosztów kwalifikowalnych nie zalicza się kosztów inwestycji polegającej na budowie albo przebudowie liniowych obiektów budowlanych w części dotyczącej realizacji odcinków zlokalizowanych poza obszarem wiejskim LSR.
- W przypadku gdy wysokość kosztów kwalifikowalnych w zakresie danego zadania ujętego w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji przekracza wartość rynkową tych kosztów ustaloną w wyniku oceny ich racjonalności, przy ustaleniu wysokości pomocy uwzględnia się wartość rynkową tych kosztów.
- Przy ustaleniu wysokości pomocy koszty ogólne są uwzględniane w wysokości nieprzekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych operacji.
- Koszty kwalifikowalne podlegają refundacji, jeżeli zostały poniesione
 - od dnia, w którym została zawarta umowa, a w przypadku kosztów ogólnych – od dnia 1 stycznia 2014 r.,
 - zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych, a gdy te przepisy nie mają zastosowania – w wyniku wyboru przez beneficjenta wykonawców poszczególnych zadań ujętych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji z zachowaniem konkurencyjnego trybu ich wyboru określonego w umowie,
 - w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 1 tys. zł – w formie rozliczenia bezgotówkowego.

V. **Proces przyznawania pomocy (dla wnioskodawców innych niż lokalna grupa działania):**

L.p.	Etap	Terminy	
		Podjęcie działalności	Rozwinięcie działalności
1	nabór WOPP (WOPP w wersji elektronicznej i papierowej wraz załącznikami w 3 jednakowych kopiach)	30 dni	30 dni
2	ocena dokonywana przez Radę	max. 45 dni	max.45 dni
3	weryfikacja przez UM	max. 3 miesiące	max. 3 miesiące
4	wezwanie do podpisania umowy w przypadku wygrania w konkursie	do 14 dni	do 14 dni
5	podpisanie umowy		
6	działanie:	max. 3 miesiące na wystąpienie z WOP I transzy	realizacja operacji
7	działanie:	przelanie I transzy w ciągu 30 dni od złożenia WOP	
8	działanie:	wypłata I transzy, realizacja operacji	
9	po poniesieniu wszystkich kosztów kwalifikowalnych, których dowody opłaty załącza się i składa do UM wraz z WOP (przed upływem max. 2 lat od podpisania umowy)		
10	działanie:	uzyskanie II transzy płatności – 3 miesiące od złożenia WOP	refundacja max. 70% poniesionych kosztów kwalifikowalnych – 3 miesiące od złożenia WOP

Ewentualnie uzupełnienia – jedno wezwanie do złożenia wyjaśnień, termin 7 dni; uzupełnianie WOPP nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji!

VI. Definicje mikro i małego przedsiębiorstwa:

Zgodnie z Zaleceniem Komisji z dnia 06 maja 2003 r. dotyczącym definicji przedsiębiorstwa mikro, małych i średnich (2003/361/WE):

1. **mikroprzedsiębiorstwo** jest zdefiniowane jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 osób, i którego obroty roczne i/lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 mln EUR;
2. **małe przedsiębiorstwo** jest zdefiniowane jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 50 osób, i którego obroty roczne i/lub roczna suma bilansowa nie przekracza 10 mln EUR.

VII. Pojęcia:

- SW - Samorząd Województwa
- LSR - Lokalna Strategia Rozwoju
- Ustawa SDG - Ustawa o Swobodzie Działalności Gospodarczej
- Rozporządzenie – Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1570) oraz Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1390).
- LGD - Lokalna Grupa Działania
- WOPP - Wniosek o Przyznanie Pomocy
- WOP – Wniosek o Płatność

VIII. Prezentacja przedstawiana na spotkaniach informacyjnych:

W związku z licznymi pytaniami o prezentację przedstawianą na spotkaniach informacyjnych we wszystkich 15 gminach członkowskich, przedstawiamy spis dokumentów, na których opierano się tworząc wyżej wspomnianą prezentację:

1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1570).
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 sierpnia 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1390).

3. „Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność STOWARZYSZENIA LGD BRAMA LUBUSKA w ramach Programu Rozwoju Obszarów wiejskich na lata 2014-2020”.
4. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
5. Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy na operacje w zakresie podejmowania działalności gospodarczej
w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
6. Wniosek o przyznanie pomocy na operacje w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
7. Instrukcja wypełniania wniosku o przyznanie pomocy na operacje w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
8. Biznesplan.